

Δημήτρης Θ. Κατσουλάκος

ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Copyright[©] για τις απαντήσεις, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη) και Δημήτρης Θ. Κατσουλάκος, 2014

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Η οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.
2. Οι Αχαιοί είναι πιθανό με την τρωική εκστρατεία πιθανόν επιδίωκαν τον έλεγχο των στενών του Ελλήσποντου.
3. Η ίδρυση αποικιών προκάλεσε κρίση στις ελληνικές κοινωνίες που είχαν αριστοκρατική οργάνωση.
4. Την εποχή του Περικλή θεσπίστηκε χρηματική αποζημίωση για τους κληρωτούς άρχοντες, τους βουλευτές και τους λαϊκούς δικαστές.
5. Γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για τη διδασκαλία ενός θεατρικού έργου.
6. Στο συνέδριο της Κορίνθου το 337 π.Χ. συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις πλην της Αθήνας.
7. Ο Μ. Αλέξανδρος οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.
8. Ο τίτλος του Αυγούστου (σεβαστού) απέδιδε στον Οκταβιανό θεϊκές ιδιότητες.
9. Ο Οκταβιανός μοιράστηκε τη διοίκηση των επαρχιών με τη σύγκλητο.
10. Ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του δυτικού Ρωμαϊκού κράτους ήταν ο Οδόακρος.

(10 μονάδες)

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γραμμική Β΄ γραφή, ισηγορία.*

(10 +5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποιος ήταν ο ρόλος του βασιλιά στην ομηρική εποχή και από ποια όργανα περι-
ρίζονταν οι εξουσίες του;

(15 μονάδες)

2.β. Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου την ελληνιστική εποχή εξελίχθηκε σε σημαντικό
πολιτιστικό κέντρο. Να τεκμηριώσετε αυτήν την παρατήρηση.

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α 1-Σ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Σ, 5-Λ (Το σωστό είναι ότι γυμνασιαρχία ονομαζόταν η λειτουργία κατά την οποία κάποιος πλούσιος Αθηναίος πολίτης αναλάμβανε τα έξοδα για την τέλεση αγώνων λαμπαδηδρομίας στα Παναθήναια.), 6-Λ (Το σωστό είναι ότι στο συνέδριο της Κορίνθου το 337 π.Χ. συμμετείχαν όλες οι ελληνικές πόλεις, εκτός από τη Σπάρτη.), 7-Λ (Το σωστό είναι ότι ο Φίλιππος Β΄ οργάνωσε τη μακεδονική φάλαγγα.), 8-Σ, 9-Σ, 10-Λ (Το σωστό είναι ότι ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας του δυτικού Ρωμαϊκού κράτους ήταν ο Ρωμύλος Αυγουστύλος.)

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 66-67 του σχολικού βιβλίου. (Αποκορύφωμα όλων των ερευνών ... ένα συνεχές κείμενο.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 94 του σχολικού βιβλίου. (Σε κάθε πολίτη [στην εκκλησία του δήμου] ... την άποψή του.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 81-82 του σχολικού βιβλίου. (Ο βασιλιάς των ομηρικών κοινωνιών ... τη γνώμη τους – εκκλησία του δήμου.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 140-141 του σχολικού βιβλίου. (Ιδρύθηκε από τον Αλέξανδρο ... σε μισό εκατομμύριο.)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Ε. Σλήμαν	α. προστασία των ηθών της πολιτείας
2. J. Champollion	β. μακεδονική φάλαγγα
3. Λυκούργος	γ. ανασκαφές στις Μυκήνες
4. Κίμων	δ. πολεοδομικός σχεδιασμός Πειραιά
5. Περικλής	ε. πανελλήνια ιδέα
6. Ιππόδαμος	στ. αποκρυπτογράφηση της γραμμικής Β' γραφής
7. Ισοκράτης	ζ. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Φίλιππος Β'	η. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
9. Μ. Αλέξανδρος	θ. εκστρατεία κατά των Περσών (ένοπλη εξερεύνηση)
10. Κάτων	ι. νομοθέτης στη Σπάρτη
11. Μ. Ventris	

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *στωική φιλοσοφία, ύπατοι*.

(5+10=15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς δημιουργήθηκαν τα ομηρικά έπη και ποιο ήταν το περιεχόμενό τους;

(10 μονάδες)

2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α 1-γ, 3-ι, 4-η, 5-ζ, 6-δ, 7-ε, 8-β, 9-θ, 10-α, 11-στ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στιςσελίδες 145-146 τουσχολικού βιβλίου.
(Το πρόβλημα της ... από τα επίγεια.)

• Η απάντηση βρίσκεται στιςσελίδες 174-175 τουσχολικού βιβλίου.(Οιάρχοντεςτουρωμαϊκού ... από δώδεκα ραβδούχους.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στησελίδα 83 τουσχολικού βιβλίου. (Στα πολιτιστικά επιτεύγματα ... του 7^{ου} αι. π.Χ.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στησελίδα 106 τουσχολικού βιβλίου.
(Οργάνωσεισχυρόστρατό ... τονελλαδικό χώρο.)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο ιστορικός Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο δώρο του Νείλου.
2. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην ανατολική Μεσόγειο.
3. Κατά την ομηρική εποχή όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν έξω από το πλαίσιο του «οίκου».
4. Οι τρεις βασικές επιδιώξεις των πολιτών των πόλεων-κρατών ήταν η ελευθερία, η αυτονομία και η αυτάρκεια.
5. Η στενοχωρία ήταν ένα από τα κύρια αίτια του δεύτερου ελληνικού αποικισμού.
6. Διάδοχος του Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα ήταν ο Κίμωνας.
7. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος δημιούργησε τις προϋποθέσεις ανάμειξης των Περσών στις εσωτερικές υποθέσεις των Ελλήνων.
8. Η κλασική εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.
9. Οι δήμαρχοι, στην αρχαία Ρώμη, υπεράσπιζαν τα δικαιώματα των πληβείων.
10. Ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος εξέδωσαν το διάταγμα των Μεδιολάνων.

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γραμματική Β΄ γραφή, αρχιθεωρία.*

(10+5 =15 μονάδες)

2ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιο ήταν το κυρίαρχο πολιτειακό όργανο στο δημοκρατικό πολίτευμα των ελληνικών πόλεων-κρατών και ποιες δυνατότητες παρείχε στους πολίτες;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες αλλαγές παρατηρούνται στην κοινωνία του ελληνιστικού κόσμου;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α 1-Σ, 2-Λ (Το σωστό είναι ότι οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν και στη δυτική Μεσόγειο.), 3-Λ (Το σωστό είναι ότι κατά την ομηρική εποχή όλες οι παραγωγικές εργασίες συντελούνταν μέσα στο πλαίσιο του «οίκου».), 4-Σ, 5-Σ, 6-Λ (Το σωστό είναι ότι διάδοχος του Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα ήταν ο Περικλής.), 7-Σ, 8-Λ (Το σωστό είναι ότι η κλασική εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου.), 9-Σ, 10-Σ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 66-67 του σχολικού βιβλίου. (Αποκορύφωμα όλων των ερευνών ... ένα συνεχές κείμενο.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 102 του σχολικού βιβλίου. (Βασική πηγή εσόδων ... τιμητικό συγχρόνως χαρακτήρα. Η αρχιθεωρία ήταν μια λειτουργία, σύμφωνα με την οποία ο χορηγός είχε την υποχρέωση να δώσει τα χρήματα για τα έξοδα της επίσημης αποστολής [θεωρίας] σε πανελλήνιες γιορτές.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 94 του σχολικού βιβλίου. (Στο δημοκρατικό πολίτευμα ... των νόμων [ισονομία].)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 128 του σχολικού βιβλίου. (Όσοι ασχολήθηκαν με ... τη χρησιμοποίηση δούλων.)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ****1.α.**

(I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Αντιόχεια ήταν πρωτεύουσα του κράτους των Ατταλιδών.
2. Οι δήμαρχοι ήταν οι άρχοντες της Ρωμαϊκής Πολιτείας που είχαν ως κύριο έργο τους την προστασία των πληβείων από τις αυθαιρεσίες των πατρικίων.
3. Ένα από τα έργα των τιμητών, στην αρχαία Ρώμη, ήταν η κατάρτιση του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Οι κάτοικοι των περιοχών του δυτικού Ρωμαϊκού κράτους εξελληνίστηκαν.
5. Η νομοθεσία των Νεαρών του Ιουστινιανού (μετά το 534 μ.Χ.) ήταν γραμμένη στην ελληνική γλώσσα.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση:

1. Οι Μακεδόνες επιβλήθηκαν στρατιωτικά στις πόλεις της νότιας Ελλάδας:
 - α. με το συνέδριο της Κορίνθου του 337 π. Χ.
 - β. με την επανάληψη του συνεδρίου της Κορίνθου το 336 π. Χ.
 - γ. με τη μάχη στη Χαιρώνεια.
 - δ. με τη μάχη στα Λεύκτρα.

2. Την ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις:
 - α. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.
 - β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
 - γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
 - δ. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.

3. Η μορφή της ελληνικής γλώσσας που προέκυψε και διαδόθηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους οφείλεται:

α. στη συγχώνευση της ιωνικής και της αττικής διαλέκτου..

β. στην επικράτηση της δωρικής διαλέκτου.

γ. στην επικράτηση της αττικής διαλέκτου.

δ. στη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την αττική διάλεκτο.

4. Την περίοδο της βασιλείας στην Ρώμη την εξουσία του βασιλιά περιόριζαν :

α. η σύγκλητος και η εκκλησία του λαού.

β. οι δήμαρχοι.

γ. οι ύπατοι.

δ. οι ύπατοι και οι δήμαρχοι.

5. Έφθασε στο ακραίο σημείο να αποστρέφεται καθετί ελληνικό :

α. ο Γάιος Γράκχος.

β. ο Κάτων.

γ. ο Οκταβιανός.

δ. ο Τιβέριος Γράκχος.

(5 μονάδες)

1.β. Να εξηγήσετε τους παρακάτω όρους : *μέγαρο* (μυκηναϊκής εποχής), *Δωδεκάδελτος* (Ρωμαϊκή δημοκρατία).

(10+5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Έλληνες στο δεύτερο ελληνικό αποικισμό;

(15 μονάδες)

2.β. Να αναφέρετε τα αίτια του Πελοποννησιακού πολέμου.

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I).1-Λ (Το σωστό είναι ότι η Πέργαμος ήταν πρωτεύουσα του κράτους των Ατταλιδών.), 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ (Το σωστό είναι ότι οι κάτοικοι των περιοχών του ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους εξελληνίστηκαν.), 5-Σ

(II).1-γ, 2-δ, 3-δ, 4-α, 5-β

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 72 του σχολικού βιβλίου. (Τα ανάκτορα οικοδομούνταν ... απλώνονταν πολλά διαμερίσματα.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 173 του σχολικού βιβλίου. (Στα μέσα του 5^{ου} αι. π.Χ. ... αποφάσεις των πατρικίων.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 88-89 του σχολικού βιβλίου. (Τα αίτια που ... από την *Οδύσσεια*.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 102 του σχολικού βιβλίου. (Οι δύο μεγάλες ... τάσεις της Αθήνας.)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις :

1. Οι ασχολίες των Αιγυπτίων βοήθησαν στην ανάπτυξη :
 - α. της φιλοσοφίας.
 - β. δημοκρατικών αντιλήψεων.
 - γ. αστρονομικών γνώσεων.
 - δ. του μονοθεϊσμού.

2. Ο δεύτερος ελληνικός αποικισμός οργανώθηκε κατά :
 - α. την αρχαϊκή εποχή.
 - β. την κλασική εποχή.
 - γ. τα ελληνιστικά χρόνια.
 - δ. τη ρωμαϊκή περίοδο.

3. Στην κλασική Αθήνα τα θεωρικά ήταν:
 - α. τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές εορτές.
 - β. το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών στο θέατρο.
 - γ. τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες εορτές.
 - δ. τα έξοδα εξοπλισμού μιας τριήρους.

4. Ο αποικισμός των Θουρίων οφείλεται :
 - α. στον Θεμιστοκλή.
 - β. στον Περικλή.
 - γ. στον Κίμωνα.
 - δ. στον Εφιάλτη.

5. Ο Φίλιππος Β΄ στα βόρεια σύνορα του κράτους του αντιμετώπισε :
 - α. τους Ιλλυριούς και τους Παίονες.
 - β. τους Αθηναίους και τους Κορίνθιους.
 - γ. τους Πέρσες.
 - δ. τους Θηβαίους και τους Κορίνθιους.

6. Την ελληνιστική περίοδο ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν οι παρακάτω πόλεις :
 - α. Αλεξάνδρεια, Αντιόχεια, Πέργαμος.
 - β. Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Νικομήδεια.
 - γ. Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθος.
 - δ. Πύλος, Ορχομενός, Τίρυνθα.

7. Οι δήμαρχοι της αρχαίας Ρώμης ήταν:

- α. άρχοντες εκλεγμένοι από τη σύγκλητο.
- β. κληρονομικοί άρχοντες.
- γ. άρχοντες εκλεγμένοι για την προστασία των πληβείων.
- δ. άρχοντες που κατάρτιζαν τον κρατικό προϋπολογισμό.

8. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Οκταβιανός Αύγουστος:

- α. χρησιμοποίησε αυταρχικές μεθόδους άσκησης της εξουσίας.
- β. εφάρμοσε συμβιβαστική πολιτική κατά την κατανομή της εξουσίας.
- γ. συγκέντρωσε τη διοίκηση όλων των επαρχιών του κράτους στα χέρια του.
- δ. ανέθεσε όλες τις εξουσίες του σε ένα συμβούλιο.

9. Η τετραρχία ως διοικητικό σύστημα:

- α. διατήρησε προς στιγμή την ακεραιότητα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.
- β. συνέβαλε στον οριστικό χωρισμό της αυτοκρατορίας.
- γ. διατηρήθηκε αμετάβλητο από τον Διοκλητιανό μέχρι και τον Ιουστινιανό.
- δ. θεσπίστηκε από τον Μ. Κωνσταντίνο.

10. Η «Στάση του Νίκα» (532 μ.Χ.):

- α. συνέβαλε στην έκδοση του Ιουστινιάνειου κώδικα.
- β. αποδυνάμωσε την εξουσία του Ιουστινιανού.
- γ. έγινε αφορμή να κλείσει ο Ιουστινιανός τη νεοπλατωνική σχολή των Αθηνών.
- δ. έγινε η αφορμή για την ισχυροποίηση της εξουσίας του Ιουστινιανού

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: «*τριακοντούται σπονδαί*», *Ηγεμονία (Principatus)*.

(5+10=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σχέση των λαών της θάλασσας με την παρακμή των Μυκηναίων;
(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν τα έσοδα που είχε το Αθηναϊκό κράτος την εποχή του Περικλή από τα ορυχεία μετάλλου και τη φορολογία;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α 1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α, 6-α, 7-γ, 8-β, 9-α, 10-δ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 100 του σχολικού βιβλίου.
(Μετά τον θάνατο ... επί των συμμάχων της.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 208 του σχολικού βιβλίου. (Ο Αύγουστος συγκέντρωσε ... του πρώτου πολίτη [princeps].)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 71 του σχολικού βιβλίου. (Η εξάπλωση των ... στα μυκηναϊκά κέντρα.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 101-102 του σχολικού βιβλίου.
(Τα έσοδα του ... από τον Πειραιά.)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1° ΘΕΜΑ****1.α.**

(I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Η ανώτερη κοινωνική τάξη στην αρχαία Ρώμη την περίοδο της βασιλείας ήταν :

- α. το πλήθος.
- β. οι πληβείοι.
- γ. οι πελάτες.
- δ. οι πατρίκιοι.

2. Η Δωδεκάδελτος αποτελεί καταγραφή του εθμικού δικαίου :

- α. των Αθηναίων.
- β. των Ρωμαίων.
- γ. των Σπαρτιατών.
- δ. των Βυζαντινών.

3. Ο Ρωμαίος δικτάτορας προερχόταν από :

- α. τους υπάτους.
- β. τους τιμητές.
- γ. τους δημάρχους.
- δ. τους πραίτωρες.

4. Με τον αγροτικό νόμο του Τιβέριου Γράκχου:

- α. προβλεπόταν η αναδιανομή της δημόσιας γης στους ακτήμονες.
- β. ολοκληρώθηκε η κωδικοποίηση του ρωμαϊκού εθμικού δικαίου.
- γ. θεμελιώθηκε το δημοκρατικό πολίτευμα της Ρώμης.
- δ. οργανώθηκε η εγκατάσταση αγροτών στις κατακτημένες από τους Ρωμαίους περιοχές.

5. Το Διάταγμα των Μεδιολάνων υπέγραψαν :

- α. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Διοκλητιανός.
- β. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Μαξέντιος.
- γ. ο Μ. Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος.
- δ. ο Μ.Κωνσταντίνος και ο Κωνσταντίνος Χλωρός.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

- 1. Το ελληνικό αλφάβητο προέκυψε από το φοινικικό με την προσθήκη συμφώνων.
- 2. Οι κούροι και οι κόρες ήταν τα πρώτα μεγάλα αγάλματα της αρχαίας ελληνικής τέχνης.
- 3. Η Καλλίειος συνθήκη ονομάστηκε και Κιμώνειος ειρήνη.

4. Ο Εφιάλτης διαδέχθηκε τον Περικλή στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας.

5. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών και η αναγνώριση της αθηναϊκής ηγεμονίας.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *μέγαρο* (μυκηναϊκής εποχής), *πρώτος ελληνικός αποικισμός*.

(10+5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Α) Πώς οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν την Α΄ Αθηναϊκή συμμαχία; Β) Πώς η συμμαχία μετεξελίχθηκε σε ηγεμονία;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιο ήταν το διοικητικό σύστημα που επέβαλε ο Διοκλητιανός και πώς οργανώθηκε;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I). 1-δ, 2-β, 3-α, 4-α, 5-γ

(II).1-Σ, 2-Σ, 3-Σ, 4-Λ (Το σωστό είναι ότι ο Περικλής διαδέχθηκε τον Εφιάλτη στην ηγεσία της δημοκρατικής παράταξης της Αθήνας.), 5-Λ (Το σωστό είναι ότι άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ήττα των Αθηναίων και η αναγνώριση της σπαρτιατικής ηγεμονίας.)

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 72 του σχολικού βιβλίου. (Τα ανάκτορα οικοδομούνταν ... απλώνονταν πολλά διαμερίσματα.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 78 του σχολικού βιβλίου. (Τα ελληνικά φύλα ... πρώτος ελληνικός αποικισμός.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Α) Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 99 του σχολικού βιβλίου. (Τη συμμαχία οι Αθηναίοι ... αντιθέσεων στην Αθήνα.)

Β) Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 99-100 του σχολικού βιβλίου. (Η Αθήνα παρά ... από τη συμμαχία.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 235 του σχολικού βιβλίου. (Ο Διοκλητιανός κυβέρνησε ... έδρα της συγκλήτου.)

1^ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

1. Καλλίειος συνθήκη	A. συνθήκη ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
2. «Τριακοντούται σπονδαί»	B. οι ελληνικές πόλεις της Μ. Ασίας γίνονται ανεξάρτητες.
3. Ανταλκίδειος ειρήνη	Γ. παράδοση των ελληνικών πόλεων της Μ. Ασίας στον Πέρση βασιλιά.
4. Διάταγμα Μεδιολάνων	Δ. αμυντική συμμαχία των ελληνικών πόλεων κατά των Περσών.
5. συνέδριο Κορίνθου (337 π.Χ.)	E. πανελλήνια συμμαχία
6. συνέδριο Κορίνθου (481 π.Χ.)	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τον 12ο αι. π.Χ. οι λαοί της θάλασσας ανάγκασαν τους Αιγυπτίους:

- να καταφύγουν στις ασιατικές τους κτήσεις.
- να εγκαταλείψουν τις ασιατικές τους κτήσεις.
- να περιοριστούν στο Δέλτα του Νείλου.
- να περιοριστούν στην Άνω Αίγυπτο.

2. Κατά τον πρώτο ελληνικό αποικισμό, Δωριείς μετακινήθηκαν :

- στο βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
- στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι μικρασιατικές ακτές.
- στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι μικρασιατικές ακτές.
- στον Εύξεινο Πόντο.

3. Η ελληνική αλφαβητική γραφή προέκυψε από :

- το φοινικικό αλφάβητο.
- τη γραμμική Β΄ γραφή.
- τα ιερογλυφικά.
- το χαλκιδικό αλφάβητο.

4. Η αύξηση της δύναμης των ευγενών κατά την ομηρική εποχή οφείλεται:

- α. μόνο στην κατοχή γης.
- β. στις στρατιωτικές τους ικανότητες.
- γ. στην κατοχή της γης και στην καταγωγή τους.
- δ. στον σεβασμό που απολάμβαναν από το πλήθος.

5. Ηγεμονική θέση μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών μετά τον Πελοποννησιακό πόλεμο είχε:

- α. η Αθήνα.
- β. η Κόρινθος.
- γ. η Σπάρτη.
- δ. η Θήβα.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *δημιουργοί, ισονομία*.

(10 +5=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ από τα έργα της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.

(10 μονάδες)

2.β. Ποια διοικητικά μέτρα υιοθέτησε ο Ιουστινιανός και πού αποσκοπούσαν ;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α (I). 1-β, 2-α, 3-γ, 5-ε, 6-δ

(II). 1-β, 2-γ, 3-α, 4-α, 5-γ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 81 του σχολικού βιβλίου. (Ανεξάρτητοι από τον οίκο ... οίκους μιας περιοχής.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 94 του σχολικού βιβλίου. (Σε κάθε πολίτη [στην εκκλησία του δήμου] ... ψήφιση των νόμων.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 29-30 του σχολικού βιβλίου. (Η αρχιτεκτονική, η γλυπτική ... επιτεύγματα των Αιγυπτίων.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 257-258 του σχολικού βιβλίου. (Θεμελιώθηκε νέο διοικητικό ... δυτικό μεσαιωνικό κόσμο.)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Ο φαραώ έλεγχε στην αρχαία Αίγυπτο τον κύριο όγκο της βιοτεχνίας και του εμπορίου.
2. Η θρησκεία των Αιγυπτίων ήταν πολυθεϊστική.
3. Η γραμμική Β΄ γραφή μάς έχει δώσει συνεχή κείμενα με λογοτεχνικό περιεχόμενο.
4. Τα ελληνικά φύλα κατά τον πρώτο αποικισμό κατευθύνθηκαν στη Μ. Ασία.
5. Ο βασιλιάς της ομηρικής εποχής είχε μόνο θρησκευτική και δικαστική εξουσία.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στο τιμοκρατικό ή ολιγαρχικό καθεστώς κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν :
 - α. το εισόδημα.
 - β. η καταγωγή και η κατοχή γης.
 - γ. η οικογένεια.
 - δ. η στρατιωτική ικανότητα.
2. Ήταν εκπρόσωπος της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα:
 - α. ο Περίανδρος.
 - β. ο Κίμων.
 - γ. ο Πεισίστρατος.
 - δ. ο Εφιάλτης.
3. Από τους θεσμούς της δημοκρατικής Αθήνας δεν ήταν λειτουργία :
 - α. η χορηγία.
 - β. τα θεωρικά.
 - γ. η εστίαση.
 - δ. η τριηραρχία.
4. Ο Πειραιάς χτίστηκε σύμφωνα με τα πολεοδομικά σχέδια :
 - α. του Αρχιμήδη.
 - β. του Ιπποκράτη.
 - γ. του Ιππόδαμου.
 - δ. του Μέτωνα.

5. Η πανελλήνια ιδέα έγινε πραγματικότητα από τον βασιλιά της Μακεδονίας Φίλιππο Β΄ το 337 π. Χ. σε συνέδριο:

α. στην Κόρινθο.

β. στη Μακεδονία.

γ. στην Αθήνα.

δ. στη Χαιρώνεια.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *νομοθέτες ή αισυμνήτες, δικτάτορας.*

(10+5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποια ήταν η σημασία του νικηφόρου αποτελέσματος των περσικών πολέμων για την ιστορική πορεία των Ελλήνων;

(15 μονάδες)

2.β. Πώς ο αγροτικός νόμος που πρότεινε ο Τιβέριος Γράκχος βοηθούσε τους ακτήμονες;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I). 1-Σ, 2-Σ, 3-Λ (Το σωστό είναι ότι η γραμμική Β γραφή δε μας έχει δώσει ένα συνεχές κείμενο, ενώ όσες πινακίδες έχουν βρεθεί έχουν λογιστικό περιεχόμενο.), 4-Σ, 5-Λ (Το σωστό είναι ότι ο βασιλιάς της ομηρικής εποχής ήταν ο αρχηγός του στρατού σε εποχή πολέμου και ο κυβερνήτης με θρησκευτική και δικαστική εξουσία σε περίοδο ειρήνης.)

(II). 1-α, 2-δ, 3-β, 4-γ, 5-α

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 93 του σχολικού βιβλίου. (Στα τέλη του 7^{ου} αι. ... Σόλων στην Αθήνα.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 174 του σχολικού βιβλίου. (Όταν η πολιτεία ... ονομαζόταν δικτάτορας.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 98 του σχολικού βιβλίου. (Το νικηφόρο αποτέλεσμα ... της κλασικής εποχής.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 195 του σχολικού βιβλίου. (Ο Τιβέριος Γράκχος ... είχε έγγειο ιδιοκτησία.)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1^ο ΘΕΜΑ****1.α.**

(I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι Αιγύπτιοι παρουσίαζαν τους θεούς τους με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι κάποιου ζώου.
2. Η τέχνη της μυκηναϊκής εποχής ονομάζεται και γεωμετρική.
3. Η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους αποτέλεσε εμπόδιο για την πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.
4. Οι κούροι και οι κόρες ήταν τα πρώτα μεγάλα αγάλματα της ελληνικής τέχνης.
5. Η κύρια αιτία του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Το σπουδαιότερο εμπορικό και πνευματικό κέντρο της ελληνιστικής περιόδου ήταν:
 - α. η Αντιόχεια.
 - β. η Αλεξάνδρεια.
 - γ. η Πέργαμος.
 - δ. η Αθήνα.
2. Την ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο :
 - α. των χριστιανών.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των καλλιτεχνών.
 - δ. των ηγεμόνων.
3. Ο Κάτων ο τιμητής απέδιδε την ευθύνη της αλλοίωσης των ρωμαϊκών ηθών :
 - α. στους πληβείους.
 - β. στους Έλληνες.
 - γ. στους Αιγύπτιους.
 - δ. στους Γράκχους.

4. Με το σύστημα της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:
- α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
 - β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο στη σημερινή Σερβία.
 - γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
 - δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.

5. Τη νεοπλατωνική σχολή των Αθηνών έκλεισε:
- α. ο Διοκλητιανός.
 - β. ο Μ. Κωνσταντίνος.
 - γ. ο Ιουστινιανός.
 - δ. ο Μ. Θεοδοσίος.

(5 μονάδες)

- 1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *κλασική εποχή, πραιτωριανοί.*

(5+10 =15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

- 2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες του δεύτερου ελληνικού αποικισμού στην κοινωνία των πόλεων-κρατών;

(10 μονάδες)

- 2.β. Πώς οργάνωσε τον στρατό και την οικονομία του μακεδονικού κράτους ο Φίλιππος Β΄;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I). 1-Σ, 2-Λ (Το σωστό είναι ότι η τέχνη της ομηρικής εποχής ονομάζεται και γεωμετρική.), 3-Λ (Το σωστό είναι ότι η λειτουργία του θεσμού της πόλης-κράτους βοήθησε σημαντικά στην πολιτιστική πορεία των Ελλήνων.), 4-Σ, 5-Λ (Το σωστό είναι ότι η κύρια αιτία του Βοιωτικού ή Κορινθιακού πολέμου ήταν η ανάμειξη των Περσών στις ελληνικές εσωτερικές υποθέσεις.)

(II). 1-β, 2-δ, 3-β, 4-α, 5-γ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 98 του σχολικού βιβλίου. (Την περίοδο από ... σύγχρονου δυτικού πολιτισμού.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη 208 σελίδα του σχολικού βιβλίου. (Στη Ρώμη, όπου ... τις επιθυμίες τους.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 89-92 του σχολικού βιβλίου. (Η οικονομική κρίση ... παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 106 του σχολικού βιβλίου. (Οργάνωσε ισχυρό στρατό ... τον ελλαδικό χώρο.)

1^ο ΘΕΜΑ

1.α. Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει:

A	B
1. Μιλτιάδης	α. ηγέτης της δημοκρατικής παράταξης στην Αθήνα που δολοφονήθηκε
2. Κίμων	β. πανελλήνια ιδέα
3. Εφιάλτης	γ. μεταφορά της πρωτεύουσας της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας
4. Περικλής	δ. ίδρυση Πανδιδακτηρίου
5. Ισοκράτης	ε. ιατρική επιστήμη
6. Ιπποκράτης	στ. οριστικός χωρισμός της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας
7. Νέαρχος	ζ. ηγέτης της αριστοκρατικής παράταξης στην Αθήνα
8. Οκταβιανός	η. ρωμαίος αυτοκράτορας που πήρε πρώτος τον τίτλο του Αυγούστου
9. Μ. Κωνσταντίνος	θ. εισηγήθηκε το μέτρο των θεωρικών
10. Μ. Θεοδόσιος	ι. μάχη του Μαραθώνα
11. Θεοδόσιος Β΄	

(10 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *θεωρικά, τιμητές.*

(5+10=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Με ποια μέτρα ο Περικλής ενίσχυσε τον δημοκρατικό χαρακτήρα του πολιτεύματος της Αθήνας;

(15 μονάδες)

2.β. Ποιοι υπέγραψαν το διάταγμα των Μεδιολάνων, ποιο ήταν το περιεχόμενό του και ποια η σημασία του για το Ρωμαϊκό κράτος;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α 1-ι, 2-ζ, 3-α, 4-θ, 5-β, 6-ε, 8-η, 9-γ, 10-στ, 11-δ

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 101 του σχολικού βιβλίου. (Τα θεωρικά ήταν ... για τους Αθηναίους.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 174 του σχολικού βιβλίου. (Μεγάλης σπουδαιότητας αξίωμα ... επεδείκνυε ανήθικη συμπεριφορά.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 101 του σχολικού βιβλίου. (Η ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτεύματος ... για τους Αθηναίους.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 237 του σχολικού βιβλίου. (Αποφασιστικό ρόλο στην ... υπηκόων της αυτοκρατορίας.)

ΟΜΑΔΑ Α΄
1^ο ΘΕΜΑ

ΘΕΜΑ 5437

(I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν μόνο στην Ανατολική Μεσόγειο.
2. Ο «Θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της ομηρικής εποχής.
3. Ο Όμηρος συνέθεσε αρχικά την Ιλιάδα και έπειτα την Οδύσσεια.
4. Η κλασική εποχή τελειώνει με τον θάνατο του Μ. Αλεξάνδρου.
5. Άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ήττα των Σπαρτιατών.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

Α	Β
1. γραφέας	α. υπεύθυνος για την ερμηνεία του ρωμαϊκού δικαίου
2. γραμματικός	β. μέλος της προσωπικής φρουράς του ρωμαίου αυτοκράτορα
3. δικτάτορας	γ. υπεύθυνος για την κατάρτιση προϋπολογισμού του Ρωμαϊκού κράτους
4. τιμητής	δ. ρωμαίος άρχοντας με αυξημένες εξουσίες για έξι μήνες
5. πραιτωριανός	ε. υπάλληλος ειδικευμένος στα ιερογλυφικά
6. νομοδιδάσκαλος	

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *αλφαβητική γραφή, εστίαση.*

(10 +5=15 μονάδες)

2^ο ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για το θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές ;

(10 μονάδες)

2.β. Ποιος ήταν ο κύριος εκφραστής της πανελλήνιας ιδέας και ποιες ήταν οι απόψεις του για την εφαρμογή της;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I). 1-Λ (Το σωστό είναι ότι οι Μυκηναίοι επεκτάθηκαν και στη δυτική Μεσόγειο.), 2-Λ (Το σωστό είναι ότι ο «Θησαυρός του Ατρέως» είναι το σπουδαιότερο δείγμα αρχιτεκτονικής της μυκηναϊκής εποχής.), 3-Σ, 4-Σ, 5-Λ (Το σωστό είναι ότι άμεση συνέπεια του Πελοποννησιακού πολέμου ήταν η ήττα των Αθηναίων.)

(II). 1-ε, 2-, 3-δ, 4-γ, 5-β, 6-α

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 82-83 του σχολικού βιβλίου. (Στα τέλη του 9^{ου} αι. π.Χ. ... πρώτου πραγματικού αλφαβήτου.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 102 του σχολικού βιβλίου. (Η εστίαση ήταν λειτουργία σύμφωνα με την οποία ο χορηγός είχε την υποχρέωση να δώσει τα χρήματα για τα έξοδα του δείπνου μιας φυλής σε θρησκευτικές γιορτές.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 27-28 (Ο κοπιώδης τρόπος ... από την αρχαιότητα.) και στη σελίδα 29 του σχολικού βιβλίου (Η ταρίχευση των νεκρών ... στον ελληνικό κόσμο.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 105 του σχολικού βιβλίου. (Κύριος εκφραστής αυτής ... σύγχρονους του πολιτικούς.)

1ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως προς την ορθότητά τους, με την ένδειξη Σωστό ή Λάθος.

1. Κύριες πηγές πληροφόρησης για την ομηρική εποχή είναι τα ομηρικά έπη και τα αρχαιολογικά ευρήματα.
2. Ίωνες που μετανάστευσαν στη Μ. Ασία συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.
3. Στο τιμοκρατικό πολίτευμα κύριο κριτήριο διάκρισης των πολιτών ήταν το εισόδημά τους.
4. Ο Εφιάλτης εκπροσωπούσε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριζε τη συνεργασία με τη Σπάρτη.
5. Η εκμετάλλευση των μεταλλείων αποτελούσε μία από τις βασικές πηγές εσόδων για την Αθήνα της εποχής του Περικλή.

(5 μονάδες)

(II). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο από τη στήλη Β περισσεύει:

A	B
1. «τριακοντούτεις σπονδαί»	α. Φίλιππος Β'
2. χωροταξικός σχεδιασμός Πειραιά	β. Ιππόδαμος
3. αντιμετώπιση των Περσών στον ποταμό Ευρυμέδοντα	γ. Περικλής
4. «Πανηγυρικός λόγος»	δ. Ισοκράτης
5. μάχη της Χαιρώνειας	ε. Κίμων
	στ. Εφιάλτης

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *κλασική εποχή, νομοθέτες (αισυμνήτες)*.

(5+10=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Πώς προβαλλόταν η δύναμη του φαραώ μέσω των έργων της αιγυπτιακής τέχνης; Να αναφέρετε χαρακτηριστικά έργα.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε ο Οκταβιανός και ποιο αποτέλεσμα είχαν;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α (I). 1-Σ, 2-Λ (Το σωστό είναι ότι Δωριείς που μετανάστευσαν στη Ρόδο και στη Μ. Ασία συγκρότησαν θρησκευτική ένωση με κέντρο το ιερό του Απόλλωνα στο Τριόπιο ακρωτήριο της Κνίδου.), 3-Σ, 4-Λ (Το σωστό είναι ότι ο Κίμων εκπροσώπησε την αριστοκρατική παράταξη και υποστήριξε τη συνεργασία με τη Σπάρτη.), 5-Σ

(II). 1-γ, 2-β, 3-ε, 4-δ, 5-α

1.β • Η απάντηση βρίσκεται στη 98 σελίδα του σχολικού βιβλίου. (Την περίοδο από ... σύγχρονου δυτικού πολιτισμού.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 93 του σχολικού βιβλίου. (Στα τέλη του 7^{ου} αι. ... Σόλων στην Αθήνα.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 29-30 του σχολικού βιβλίου. (Η αρχιτεκτονική, η γλυπτική ... επιτεύγματα των Αιγυπτίων.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 208 του σχολικού βιβλίου. (Στήριγμα του νέου μονάρχη ... τεσσάρων χιλιάδων χιλιομέτρων.)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1^ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στα μυκηναϊκά κράτη ανώτατος άρχοντας ήταν:

- α. ο βασιλιάς.
- β. ο λααγέτας.
- γ. ο άναξ.
- δ. ο τελεστής.

2. Στη Ρόδο κατά τον πρώτο ελληνικό αποικισμό εγκαταστάθηκαν:

- α. Ίωνες.
- β. Δωριείς.
- γ. Ίωνες και Δωριείς.
- δ. Αιολείς.

3. Οι τριακοντούτεις σπονδαί ήταν:

- α. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες.
- β. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Αθηναίους και Κορίνθιους.
- γ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Έλληνες και Πέρσες.
- δ. συμφωνία ειρήνης ανάμεσα σε Μακεδόνες και Πέρσες.

4. Ήταν αντίθετος με την πολιτική της πανελληνίας ιδέας:

- α. ο Μ. Αλέξανδρος.
- β. ο Δημοσθένης.
- γ. ο Ισοκράτης.
- δ. ο Φίλιππος Β΄.

5. Το σύστημα διακυβέρνησης στα ελληνιστικά βασίλεια ήταν :

- α. ολιγαρχικό.
- β. η τυραννίδα.
- γ. μια μορφή βασιλείας που περιοριζόταν από βουλή.
- δ. η απόλυτη μοναρχία.

(5 μονάδες)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η Αντιόχεια ιδρύθηκε από τον Σέλευκο, τον βασιλιά της Συρίας, στον Ορόντη ποταμό.
2. Οι δήμαρχοι ήταν οι άρχοντες της Ρωμαϊκής Πολιτείας που είχαν ως κύριο έργο τους την προστασία των πληβείων από τις αυθαιρεσίες των πατρικίων.
3. Ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να μοιραστούν οι θησαυροί της Περγάμου στα μέλη της ρωμαϊκής συγκλήτου.
4. Στον Οκταβιανό, με την αναγόρευση του σε Αύγουστο, αποδόθηκαν θεϊκές ιδιότητες.
5. Με το διάταγμα του Καρακάλλα δόθηκε το δικαίωμα του ρωμαίου πολίτη σε όλους τους κατοίκους της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *χαλκιδικό αλφάβητο, Ανταλκίδειος ειρήνη.*

(10 +5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Πώς αποκρυπτογραφήθηκαν τα ιερογλυφικά και ποιες πληροφορίες μάς προσέφερε η αποκρυπτογράφησή τους;

(15 μονάδες)

2.β. Ποια ήταν η μεταβολή του πολιτεύματος στα χρόνια του Διοκλητιανού και ποια στοιχεία την αποδεικνύουν;

(10 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄**1ο ΘΕΜΑ**

1.α(Ι). 1-γ, 2-β, 3-α, 4-β, 5-δ

(ΙΙ). 1-Σ, 2-Σ, 3-Λ (Το σωστό είναι ότι ο Τιβέριος Γράκχος πρότεινε να μοιραστούν οι θησαυροί της Περγάμου στους ακτήμονες.), 4-Σ, 5-Σ

1.β• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 89 του σχολικού βιβλίου. (Οι αποικίες εξελίχθηκαν ... διαμόρφωσης του λατινικού.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 104 του σχολικού βιβλίου. (Ο πόλεμος αυτός –ο Βοιωτικός ή Κορινθιακός πόλεμος– ... της περσικής πολιτικής.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 28 του σχολικού βιβλίου. (Η αποκρυπτογράφησή τους ... και λαϊκές διηγήσεις.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 235-236 του σχολικού βιβλίου. (Ο Διοκλητιανός μετέβαλε ... απόλυτος μονάρχης [dominus].)

1^ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να αντιστοιχίσετε στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της Στήλης Α περισσεύει.

A	B
1. Αριστοτέλης	α. δραματικός ποιητής
2. Δημοσθένης	β. φιλόσοφος
3. Θουκυδίδης	γ. ρήτορας
4. Αρχιμήδης	δ. ιστορικός
5. Σοφοκλής	ε. ιατρική
6. Ιπποκράτης	

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ελληνικά φύλα που μιλούσαν ιωνική διάλεκτο μετακινήθηκαν κατά τον πρώτο ελληνικό αποικισμό:

- στο Βορειοανατολικό Αιγαίο και στα απέναντι παράλια της Μ. Ασίας.
- στη Σάμο, Χίο και στις απέναντι μικρασιατικές ακτές.
- στη Μήλο, Κρήτη, Ρόδο, Κω και στις απέναντι μικρασιατικές ακτές.
- στη Δυτική Μεσόγειο.

2. Στα αριστοκρατικά καθεστώτα της αρχαϊκής εποχής οι ευγενείς αποκαλούνταν και:

- εσθλοί.
- τύραννοι.
- δυνατοί.
- τιμητές.

3. Στο δημοκρατικό πολίτευμα η ισηγορία έδινε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα:

- να εκφράζει τα παράπονά του.
- να διατυπώνει ελεύθερα την άποψη του.
- να συμμετέχει στη διαμόρφωση των νόμων.
- να υπερασπίζεται την ελευθερία της πόλης του.

4. Δεν ήταν λειτουργία στην αρχαία Αθήνα :

- α. η χορηγία.
- β. η τριηραρχία.
- γ. η εστίαση.
- δ. τα θεωρικά.

5. Ο Περικλής θέλησε να επεκτείνει την εμπορική επιρροή των Αθηναίων:

- α. στην Πελοπόννησο.
- β. στη Δύση.
- γ. στην Κύπρο.
- δ. στην Αίγυπτο.

(5 μονάδες)

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: *γραμματική Β' γραφή, βουλή των γερόντων (ομηρικών κοινωνιών).*

(10 +5=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Ποιες αντιλήψεις είχαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι για τον θάνατο και σε ποιες επιστημονικές γνώσεις τούς οδήγησαν οι αντιλήψεις αυτές ;

(10 μονάδες)

2.β. Γιατί μειώθηκε ο πρωταγωνιστικός ρόλος της Ρώμης έναντι των επαρχιών τον 2ο αι.μ.Χ.;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α (I). 1-β, 2-γ, 3-δ, 5-α, 6-ε

(II).1-β, 2-α, 3-β, 4-δ, 5-β

1.β• Η απάντηση βρίσκεται στιςσελίδες 66-67 τουσχολικού βιβλίου.
(Αποκορύφωμα όλων των ερευνών ... ένα συνεχές κείμενο.)

• Η απάντηση βρίσκεται στησελίδα 82 του σχολικού βιβλίου.(Δίπλα στο βασιλιά ... τη βασιλικήεξουσία.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 27-28. (Ο κοπιώδης τρόπος ... από την αρχαιότητα.) και στη σελίδα 29 του σχολικού βιβλίου (Η ταρίχευση των νεκρών ... στον ελληνικό κόσμο.)

2.βΗ απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 212-213. (Ωστόσο, ο πρωταγωνιστικός ρόλος ... ως Ρωμαίοι πολίτες.)

1^ο ΘΕΜΑ

1.α.

(I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη Σωστό ή Λάθος δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Στην αρχαία Αίγυπτο βασιλικοί υπάλληλοι συγκέντρωναν ένα ποσοστό της γεωργικής παραγωγής για τον φαραώ.
2. Η αποκρυπτογράφηση της γραμμικής Β΄ γραφής απέδειξε την ελληνικότητα του μυκηναϊκού πολιτισμού.
3. Ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο βασιλεύς.
4. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος οφείλεται στα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα των δύο σημαντικότερων πόλεων της Ελλάδας, της Αθήνας και της Σπάρτης.
5. Τα θεωρικά ήταν τα έξοδα μιας επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές.

(5 μονάδες)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Την ελληνιστική περίοδο τα κτήρια προβάλλουν το μεγαλείο :
 - α. των ηγεμόνων.
 - β. των πόλεων- κρατών.
 - γ. των καλλιτεχνών.
 - δ. των θεών.

2. Η ίδρυση της Ρώμης, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, αποδίδεται:

- α. στους Αιγύπτιους.
- β. στους Έλληνες αποίκους.
- γ. στους Δωριείς.
- δ. στους Ετρούσκους.

3. Η συνέλευση των στρατευμένων πολιτών της Ρώμης ονομαζόταν:

- α. φρατρική εκκλησία.
- β. φυλετική εκκλησία.
- γ. λοχίτιδα εκκλησία.
- δ. σύγκλητος.

4. Στο πλαίσιο της τετραρχίας ο Διοκλητιανός κυβέρνησε:
- α. το ανατολικό τμήμα της αυτοκρατορίας με έδρα τη Νικομήδεια της Βιθυνίας.
 - β. την περιοχή των Βαλκανίων με έδρα το Σίρμιο, στη σημερινή Σερβία.
 - γ. τη Δύση με έδρα το Μιλάνο.
 - δ. τη Γαλατία με έδρα τους Τρεβήρους.

5. Η καταστολή της Στάσης του Νίκα έγινε από τον αυτοκράτορα :
- α. Μ. Κωνσταντίνο.
 - β. Ιουστινιανό.
 - γ. Μ. Θεοδόσιο.
 - δ. Ιουλιανό.

(5 μονάδες)

1β. Να δώσετε το περιεχόμενο των όρων: γεωμετρική τέχνη, αγροτικός νόμος.

(5+10=15 μονάδες)

2° ΘΕΜΑ

2.α. Να εξηγήσετε γιατί η πολιτική οργάνωση του Αιγυπτιακού κράτους χαρακτηρίζεται θεοκρατική.

(10 μονάδες)

2.β. Ποιοι οικονομικοί και στρατιωτικοί παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση της αριστοκρατικής κοινωνίας κατά την αρχαϊκή εποχή;

(15 μονάδες)

ΟΜΑΔΑ Α΄

1ο ΘΕΜΑ

1.α (I). 1-Σ, 2-Σ, 3-Λ (Το σωστό είναι ότι ανώτατος άρχοντας ενός μυκηναϊκού ανακτόρου ήταν ο άνακτας.), 4-Σ, 5-Λ (Το σωστό είναι ότι τα θεωρικά ήταν το αντίτιμο της ελεύθερης εισόδου των πολιτών της αρχαίας Αθήνας στο θέατρο.)

(II). 1-α, 2-δ, 3-γ, 4-α, 5-β

1.β• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 83 του σχολικού βιβλίου. (Η τέχνη των ομηρικών ... της μικροτεχνίας.)

• Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 195 του σχολικού βιβλίου. (Ο Τιβέριος Γράκχος ... είχε έγγειο ιδιοκτησία.)

2ο ΘΕΜΑ

2.α Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 23 του σχολικού βιβλίου. (Η οργάνωση του κράτους ... είχε χαρακτήρα θεοκρατικό.)

2.β Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 92-93 του σχολικού βιβλίου. (Οικονομικές εξελίξεις ... άσκηση της εξουσίας.)